

Ε.Ε.: ΑΝΑΓΚΗ ΓΙΑ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΕΝΟΨΕΙ ΤΩΝ ΕΠΕΡΧΟΜΕΝΩΝ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ ΤΗΣ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή παρουσίασε τη Λευκή Βίβλο στην οποία περιγράφονται τα μέτρα που απαιτούνται ώστε να ενισχυθεί η αντοχή της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην αλλαγή του κλίματος.

Τα πρόσφατα ευρήματα δείχνουν ότι οι συνέπειες της κλιματικής αλλαγής **θα είναι αμεσότερες και πιο έντονες σε σχέση με τις προβλεπόμενες** από την έκθεση που είχε εκπονήσει το 2007 η διακυβερνητική ομάδα για την κλιματική αλλαγή.

Η Ευρώπη δεν θα αποφύγει τις επιπτώσεις αυτές και καλείται, ως εκ τούτου, να προετοιμαστεί για να τις αντιμετωπίσει. Η Λευκή Βίβλος τονίζει ότι οι επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής θα διαφέρουν κατά περιοχή. Συνεπώς τα περισσότερα μέτρα προσαρμογής θα χρειαστεί να ληφθούν σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο. Το πλαίσιο που παρουσιάστηκε από την Επιτροπή καθορίζει μια στρατηγική προσέγγιση σε δύο φάσεις για την προσαρμογή στις συνέπειες της κλιματικής αλλαγής στην ΕΕ, το οποίο συμπληρώνει τα μέτρα που λαμβάνονται από τα κράτη μέλη.

Ο αρμόδιος για θέματα περιβάλλοντος Ευρωπαίος Επίτροπος κ. Σταύρος Δήμας δήλωσε: **«Η κατάσταση όσον αφορά την κλιματική αλλαγή καθίσταται κάθε χρόνο σοβαρότερη και πιο ανησυχητική. Πρέπει να εργαστούμε σκληρά για τη μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, ακόμα όμως και με τη μείωση των εκπομπών που δεσμευόμαστε να επιτύχουμε, είναι αναπόφευκτο ότι θα υπάρξει κάποια αλλαγή στο κλίμα. Είναι συνεπώς απαραίτητο να αρχίσουμε ήδη να συνεργαζόμαστε με τις κυβερνήσεις, τις επιχειρήσεις και το κοινωνικό σύνολο, ώστε αναπτυχθεί μια σφαιρική στρατηγική προσαρμογής της ΕΕ και να διασφαλιστεί η ενσωμάτωση της προσαρμογής στις κύριες πολιτικές της ΕΕ.»**

Η αρμόδια για τη γεωργία, Ευρωπαϊκή Επίτροπος κα Mariann Fischer Boel δήλωσε: **«Η γεωργία στην Ευρώπη θα υποστεί πλήρως το μένος της αλλαγής του κλίματος. Επιθυμώ να κατανοήσουν σαφώς οι γεωργοί τι πρόκειται να αντιμετωπίσουν, και να ξεκινήσουν οι συζητήσεις για συγκεκριμένα μέτρα που θα τους βοηθήσουν να προσαρμοστούν. Ειδικότερα, θέλω να δω να λαμβάνουμε χρήσιμα μέτρα που θα φέρουν οικονομικά και περιβαλλοντικά αποτελέσματα, ανεξάρτητα από την εξέλιξη του κλίματος. Αυτά είναι τα βασικά στοιχεία του εγγράφου για τη γεωργία και την κλιματική αλλαγή που εγκρίθηκε σήμερα για να θεμελιώσει την Λευκή Βίβλο.»**

Η αρμόδια για θέματα υγείας Ευρωπαϊκή Επίτροπος κα. Ανδρούλα Βασιλείου δήλωσε: **«Με την αλλαγή των κλιματικών συνθηκών πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στην ενίσχυση της εποπτείας της ανθρωπίνης, φυτικής και ζωικής υγείας. Παράλληλα, είναι πολύ σημαντικό να συμπεριληφθούν, στον προγραμματισμό της ετοιμότητας των υγειονομικών αρχών, σχέδια δράσης για την αντιμετώπιση ακραίων καιρικών φαινομένων. Πρέπει επίσης να εξασφαλίσουμε την αξιολόγηση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής σε ευάλωτες κοινωνικές κατηγορίες. Η διεθνής συνεργασία είναι ζωτικής σημασίας για την επίτευξη των ως άνω στόχων.»**

Το πλαίσιο δράσης

Στη διάρκεια των προσεχών 50 ετών, η αλλαγή του κλίματος είναι πιθανόν ότι θα έχει **σοβαρές συνέπειες σε σημαντικούς οικονομικούς τομείς, όπως η γεωργία, η ενέργεια, οι μεταφορές, τα οικοσυστήματα, ο τουρισμός και η υγεία.** Θα επηρεάσει επίσης τα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις, καθώς και ορισμένες κοινωνικές κατηγορίες, όπως οι ηλικιωμένοι, τα άτομα με αναπηρία και τα νοικοκυριά με χαμηλό εισόδημα.

Η Λευκή Βίβλος παρουσιάζει ένα πλαίσιο με βάση το οποίο η Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κράτη μέλη της μπορούν να προετοιμαστούν για να αντιμετωπίσουν τις συνέπειες από την αλλαγή του κλίματος.

Η πρώτη φάση της στρατηγικής θα διαρκέσει έως το 2012 και θα θέσει τα θεμέλια για την εκπόνηση μιας **συνολικής στρατηγικής για την προσαρμογή της ΕΕ από το 2013 και εντεύθεν.** Θα εστιάσει στην αύξηση της κατανόησης της κλιματικής αλλαγής και σε πιθανά μέτρα προσαρμογής, καθώς και στην ενσωμάτωση της προσαρμογής στις κύριες πολιτικές της ΕΕ. Οι αποφάσεις για την καλύτερη δυνατή προσαρμογή πρέπει να βασίζονται σε εμπειριστατωμένες επιστημονικές και οικονομικές αναλύσεις, παρά το γεγονός ότι το περιεχόμενο και η διαθεσιμότητα των πληροφοριών διαφέρουν σε μεγάλο βαθμό μεταξύ των διαφόρων περιοχών. Το έγγραφο σκιαγραφεί την ανάγκη ενός δικτύου κέντρων πληροφόρησης εντός του οποίου να ανταλλάσσονται πληροφορίες για τους κινδύνους της κλιματικής αλλαγής, τις επιπτώσεις της και τις βέλτιστες πρακτικές.

Οι επιπτώσεις θα διαφέρουν ανάλογα με την περιοχή, καθώς ιδιαίτερα ευάλωτες είναι οι ορεινές και οι παράκτιες περιοχές αλλά και οι πεδινές περιοχές που πλημμυρίζουν συχνά. Για τον λόγο αυτό, τα περισσότερα μέτρα προσαρμογής θα υλοποιηθούν σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο. Ο ρόλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα είναι να στηρίξει τις προσπάθειες αυτές μέσω μιας ολοκληρωμένης και συντονισμένης προσέγγισης, ιδιαίτερα σε διασυνοριακά ζητήματα και πολιτικές με υψηλό βαθμό εννοποίησης σε επίπεδο ΕΕ. Βεβαίως, η προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή θα πρέπει να αποτελέσει το επίκεντρο όλων των πολιτικών της ΕΕ. Η προσαρμογή πρέπει επίσης να αποτελέσει ιδιαίτερο χαρακτηριστικό στοιχείο των εξωτερικών πολιτικών της ΕΕ για τη βοήθεια των χωρών που έχουν πληγεί περισσότερο και τη διακρατική συνεργασία με χώρες εταίρους σε θέματα προσαρμογής.

Η Επιτροπή παρουσίασε επίσης τρία έγγραφα προς συζήτηση για θέματα που αφορούν τους τομείς των υδάτων, των ακτών και της θάλασσας, της γεωργίας και της υγείας, με βάση το πλαίσιο που έχει τεθεί στη Λευκή Βίβλο.

Προσαρμογή και άμβλυση: δύο όψεις του ίδιου νομίσματος

Η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι **αποφασισμένη να αναλάβει άμεση δράση για τη μείωση, έως το 2020, των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά 20% σε σχέση με τα επίπεδα του 1990.** Η άμβλυση όμως των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής με τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου δεν είναι αρκετή. Πρόκειται για μακρόπνοο εγχείρημα που χρειάζεται να συνοδευθεί με ανάληψη συμπληρωματικής δράσης βραχυπρόθεσμα. Σύμφωνα με πρόσφατη έκθεση του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Περιβάλλοντος (ΕΟΠ), οι συνέπειες της κλιματικής αλλαγής θα είναι μάλλον σοβαρότερες απ'ότι αναμένεται. Καταστροφές που οφείλονται σε καιρικά φαινόμενα, όπως η ξηρασία, θα καταστούν πολύ συχνότερες και πολύ εντονότερες, οι πλημμύρες παράκτιων περιοχών θα πολλαπλασιαστούν με την άνοδο της στάθμης της θάλασσας, και οι αποδόσεις των καλλιεργειών θα επηρεαστούν από τη μεταβολή των καιρικών συνθηκών. Τα φαινόμενα αυτά θα παρουσιαστούν παρά τα μέτρα άμβλυσης που θα εφαρμοστούν.

Η Ευρώπη πρέπει να διαχειριστεί τις εν λόγω συνέπειες άμεσα αλλά και μεσοπρόθεσμα. Για το λόγο αυτό χρειάζονται μέτρα που θα αυξήσουν την αντοχή των φυσικών και ανθρώπινων συστημάτων στις τρέχουσες και επερχόμενες επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής.

Στην ΕΕ εφαρμόζονται ήδη πολιτικές προσαρμογής, πλην όμως με αποσπασματικό τρόπο και σε λίγα μόνο κράτη μέλη.

Μελλοντική δράση

Η Επιτροπή θα συστήσει **ομάδα καθοδήγησης για τις επιπτώσεις και την προσαρμογή (Impact and Adaptation Steering Group (IASG)),** η οποία θα αποτελείται από εκπροσώπους των κρατών μελών της ΕΕ που συμμετέχουν στην κατάρτιση εθνικών και περιφερειακών προγραμμάτων προσαρμογής και θα διαβουλευεται με εκπροσώπους της κοινωνίας των πολιτών και της επιστημονικής κοινότητας. Η ομάδα αυτή θα υποστηρίζεται από τεχνικές ομάδες εργασίας, συμπεριλαμβανομένης ομάδας για θέματα γεωργίας. Έως το 2001, η Επιτροπή θα έχει συγκροτήσει δίκτυο ανταλλαγής πληροφοριών σχετικά με τις συνέπειες από την αλλαγή του κλίματος.

Για περαιτέρω πληροφόρηση και τεκμηρίωση:

Ιστοσελίδα της Επιτροπής για την προσαρμογή στην αλλαγή του κλίματος
http://www.ec.europa.eu/environment/climat/adaptation/index_en.htm

Ιστοσελίδα της Επιτροπής για τη γεωργία και την αλλαγή του κλίματος
http://ec.europa.eu/agriculture/climate_change/index_en.htm

2 Απριλίου 2009